

Ka valitsused peavad ilmutama tahet Euroopa statistika tegevusjuhust rakendada

Kuigi tegevusjuhise hiljutine läbivaatamine on samm õiges suunas, on selle rakendamine jäänud oodatust kesisemaks. Eelkõige on tarvis valitsuste tugevat tahet, et kõik, kes osalevad usaldusväärse ametliku statistika arendamises, koostamises ja levitamises, rakendaksid tegevusjuhust täies ulatuses.

Mitmed asjaolud, mis avaldavad suurt mõju riiklike statistikaametite ametialasele sõltumatusele, on poliitiliste otsuste tegijate kättes. Siia hulka kuuluvad statistikaameti juhi ametisse nimetamine ja ametist vabastamine või vahendite eraldamine, mis sõltuvad mitmesugustest eri riikides valitsevatest administratiivsetest ja poliitilistest oludest. Ent tegevusjuhise rakendamise eest vastutavaks peetakse üksnes statistikaameteid. Euroopa Statistika Haldamise Nõuandekogu (ESGAB) eesistuja Johnny Åkerholm võtab olukorra kokku järgmiselt: „Tegevusjuhise on suurepärane vahend statistika kõrge kvaliteedi tagamiseks, aga see ei jõua nendeni, kes teevad otsuseid institutsioonilise keskkonna kohta. See peab muutuma. Isikud, kes vastutavad statistikaametite tugeva institutsioonilise aluspõhja ja keskpika finantsperspektiivi eest, mis peaks tagama investeringud tuleviku arengusse, peavad tunnustama oma vastutust ametliku statistika usaldatavuse tugevdamise eest.

ESGABi kolmandas aastaaruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule keskendutakse tegevusjuhise kolmele olulisemale põhimõttele: ametialasele sõltumatusele, ressursside piisavusele ja kvaliteedinõuete järgimisele. ESGAB toetab tegevusjuhise hiljutist läbivaatamist ja meetmeid, mis on esitatud Euroopa statistika tõhusa kvaliteedijuhtimise väljatöötamist käsitlevas teatises KOM(2011) 211. Aruandes on esitatud kümme soovitus ja võetud seisukoht parandusmeetmete rakendamise kohta igas riigis. ESGAB kordab veel kord vajadust moderniseerida statistikaalaseid õigusakte ja rakendada neid tegevusjuhise vaimus. ESGAB ootab, et komisjoni 1997. aasta otsus, kus määratakse kindlaks Eurostati roll, ajakohastatakse eelisjärjekorras. Riiklike statistikaametite õhutatakse suurendama koostööd Euroopa tasandil ja tihendama dialoogi eelarveliste ja poliitiliste otsuste tegijatega. Samuti ootab ESGAB huviga läbivaadatud tegevusjuhises ette nähtud kvaliteedijuhtimise raamistiku rakendumist ja annab hinnangu selle tööle esimese kolmeaastase perioodi jooksul, mis hakkab peatselt lõpule jõudma.

Täiendav teave

ESGABi 2011. aasta aruanne koos lühikese kommenteeritud kokkuvõttega on kättesaadav ESGABi kodulehel (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Meediatoe kontaktaadress

Kui soovite leppida kokku intervjuud ESGABi eesistuja Johnny Åkerholmiga, võtke ühendust ESGABi sekretariaadiga: Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), tel +352 4301-36484.

Mis on ESGAB

Euroopa Parlament ja nõukogu moodustasid aastal 2008 Euroopa statistika haldamise nõuandekogu (ESGAB), et anda sõltumatu ülevaade Euroopa statistika tegevusjuhise rakendamisest Euroopa statistikasüsteemis. ESGABi töö eesmärk on suurendada Euroopa statistikasüsteemi ametialast sõltumatust, ausust ja vastutust, mis on tegevusjuhise põhielemendid, aga ka tõsta Euroopa statistika kvaliteeti.

ESGAB koosneb seitsmest liikmest. Selle ülesanded on valmistada ette Euroopa parlamendile ja nõukogule tegevusjuhise rakendamise kohta esitatav aastaaruanne, niivõrd kui see on seotud komisjoniga (Eurostat) ja Euroopa statistikasüsteemiga tervikuna. Samuti annab ESGAB komisjonile (Eurostatile) nõu sobivate meetmete kohta, millega sellele protsessile kaasa aidata.

Põhimõisted

Euroopa statistika tegevusjuhise põhineb 15 põhimõttel. Euroopa Liidu valitsused ja statistikaasutused kohustuvad kinni pidama tegevusjuhise põhimõtetest, mis käsitlevad institutsioonilist keskkonda, statistikaprotsesse ja -väljundeid. Tegevusjuhise rakendamise ülevaatamisel lähtutakse hea tava näitajatest, mis on kehtestatud iga põhimõtte kohta.

Tegevusjuhise:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/documents/CoP_October_2011.pdf

Euroopa statistikasüsteem (ESS) on partnerlus liidu statistikaasutuse – komisjoni (Eurostat) – ning riiklike statistikaametite ja muude siseriiklike asutuste vahel, kes vastutavad igas liikmesriigis Euroopa statistika arendamise, koostamise ja levitamise eest (vt http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/introduction).